

URZĄD PATENTOWY w WARSZAWIE OPIS PATENTOWY

Nr 31511

Kl. 15 d, 42/20

Adrema Maschinenbauges. m. b. H., Berlin

B411 47/04

Klisza drukarska do adresarek

Zgłoszono 18 stycznia 1940

Udzielono 18 lutego 1943

Pierwszeństwo: 10 listopada 1938 dla zastrz. 1 — 5 i 11 — 13; 28 lutego 1939 dla zastrz. 6 — 10 (Niemcy)

Użycie koników, nakładanych na klisze drukarskie z cynku, glinu lub innego tworzywa, przesuwane w kierunku podłużnym kolejno przez adresarkę i zaopatrzone w tym celu na dwóch bokach podłużnych w brzegi prowadnicze, wykonane z zagiętych pasków blaszanych lub pasków z innego materiału, powoduje pewne trudności. Znane klisze drukarskie tego rodzaju, służące do zakładania wymiennych koników, zaopatrzone są na zewnętrznej krawędzi górnego brzegu prowadniczego tylko w pewną liczbę jedna obok drugiej rozmieszczonych szczelin albo wycięć, zaś koniki same posiadają sprężynki albo też ich nóżki są sprężynujące tak, iż po założeniu w kliszy zakleszczają się one w jej brzegu.

Takie użycie koników jest wprawdzie praktyczne, posiada jednak tę wadę, że wyrób koników ze względu na ich dużą liczbę jest uciążliwy i drogi.

Dalej powstaje niebezpieczeństwo, że w kliszy, zaopatrywanej w koniki, przytrzymywane brzegami szczelin w brzegu prowadniczym, i wykonanej zwykle ze stosunkowo miękkiego tworzywa, przy częstej wymianie koników ścierać się będą brzegi szczelin, na których przesuwają się ich sprężynki. Wskutek tego koniki nie są mocno osadzone. Poza tym przy dotychczasowym zakładaniu koniki nie są pewnie umocowane przeciw wychyleniom w płaszczyźnie kliszy.

Te niedogodności zostają usunięte przy

wykonaniu kliszy do drukowania adresów według niniejszego wynalazku.

Istota wynalazku polega na tym, że sprężynki, utrzymujące koniki w ich położeniach, są założone w wolnej przestrzeni brzegu przewodniczego kliszy. Dotychczas oddzielne sprężynki, umieszczone na konikach, powodowały przy zakładaniu koników na krawędziach szczelin tarcie w brzegach przewodniczych kliszy, natomiast przy wykonaniu według wynalazku tarcie jest wywierane przez sprężyny na brzegi koników. Zużywają się więc tylko łatwo wymienne tanie koniki, a nie klisze. Wynalazek posiada ponadto tę zaletę, że urządzenie do osadzania koników może być zastosowane także do starych klisz, ponieważ łączone sprężyny mogą być bez trudności wsunięte do wolnych przestrzeni w brzegach przewodniczych, gdy są one według dalszej cechy wynalazku połączone ze sobą. Ponieważ koniki są wyrabiane w postaci zwykłych gładkich wycinków, najlepiej z różnobarwnych mas sztucznych, można je wytwarzać w wielu odmianach i tanio.

Według dalszej odmiany niniejszego wynalazku sprężyny są wykonane z jednego wygiętego lub wyciętego kawałka, zajmującego prawie całą długość kliszy i zaopatrzonego w występy, obejmujące z boków nóżki koników.

Celem osiągnięcia połączenia poszczególnych sprężyn można według wynalazku zastosować oddzielną listwę, do której poszczególne sprężyny są przymocowane. Listwa ma najlepiej przekrój korytkowy i taką wysokość, że dolne końce nóżek koników wnikają w odpowiednio wykonane przestrzenie między bokami listwy.

Szczególnie korzystne wykonanie polega na tym, że listwa sama jest sprężynująca, wskutek czego zbędne jest stosowanie oddzielnych sprężyn. Boki listwy zaciskają przy tym nóżki koników poprzecznie do płaszczyzny konika. Najlepiej za-

opatrzyć listwę, zaciskającą bokami nóżki koników, w występy, zachodzące w odpowiednie wycięcia lub wgłębienia w nóżkach koników.

Celem ułatwienia poddawania się odcinków listwy sprężynującej przy zakładaniu lub wyjmowaniu konika brzeg przewodniczy kliszy, w którym znajduje się ta listwa, jest przynajmniej z jednej strony w obrębie odnośnych odcinków zaopatrzonej w wycięcia.

Szczególnie dobre sprężynowanie boków listwy osiąga się według wynalazku w ten sposób, że boki jej są połączone łącznikami tylko między gniazdami do zakładania koników.

Na rysunku jest uwidocznione kilka przykładów wykonania przedmiotu wynalazku. Fig. 1 przedstawia kliszę adresową w widoku z góry mniej więcej w wielkości naturalnej; fig. 2 — w widoku z boku; fig. 3 — część kliszy, oznaczoną linią przerywaną na fig. 1, w widoku i częściowo w przekroju; fig. 4 — w przekroju poprzecznym według linii IV — IV na fig. 3; fig. 5 — w przekroju poprzecznym według linii V — V na fig. 3; fig. 6 — w przekroju podłużnym według linii VI — VI na fig. 3; fig. 7 — odmianę brzegu przewodniczego kliszy drukarskiej w przekroju podłużnym; fig. 8 — w przekroju poprzecznym według linii VIII — VIII na fig. 7; fig. 9 — w przekroju podłużnym według linii IX — IX na fig. 7; fig. 10 — dalszą odmianę kliszy w przekroju podłużnym; fig. 11 — inną odmianę także w przekroju podłużnym; fig. 12 — w przekroju poprzecznym według linii XII — XII na fig. 11, a fig. 13 i 14 — dalszą odmianę w przekroju podłużnym i poprzecznym.

Klisza drukarska 1 do adresarek z cynku, glinu lub innego tworzywa posiada na swych bokach podłużnych zagięte brzegi przewodnicze 2 i 3. Brzeg przewodniczy 2, np. górny, posiada szczeliny 4 do zakładania nóżek 5 koników 6. Koniki stanowią

zwykle płytki, np. wycinane z dowolnego materiału, jak metal, celuloide, sztuczny róg lub inny materiał sztuczny.

Szczególnie korzystny przykład umocowania koników w brzegu kliszy stanowi urządzenie według fig. 3 — 6. W wolnych przestrzeniach, utworzonych z zagiętych brzegów 7 i 8, jest umieszczona korytkowa listwa 9 z paską blachy sprężynującej. Bok 10 tej listwy posiada otwory 11, odpowiadające odstępowi szczelin 4 do zakładania przez jedną ze szczelin 4 nóżka 5 otworów posiada bok 12 listwy do wewnątrz skierowane wytłoczenia 13. Zakładania koników. Współśrodkowo do tych konika 6 jest zaopatrzona w otwór 15, tak wykonany, że przy zakładaniu konika wytłoczenie 13 listwy zachodzi w odpowiadający tej szczelinie otwór 15 i powoduje pewne działanie ciągnące na konik 6 w kierunku zakładania, wskutek czego brzegi 16 konika 6 przylegają mocno do górnego brzegu kliszy. Listwa sprężynująca sama jest w zwykły sposób przytrzymana za pomocą jednego lub kilku założonych koników we właściwym położeniu wewnątrz wolnej przestrzeni kliszy. Gdy do kliszy nie zakłada się konika, listwa sprężynująca może być w niej unieruchomiona za pomocą w dowolnym miejscu założonej wkładki, służącej tylko do przytrzymywania listwy, a nie do oznaczania kliszy. Celem osiągnięcia dobrego sprężynowania boków listwy łącznik tych boków jest przesuwany odpowiednio do rozmieszczenia szczelin do zakładania koników, a mianowicie tak, iż powstają szerokie wycięcia 17, zaś boki są połączone tylko za pomocą wąskich mostków 18. Dla osiągnięcia możliwie płaskiego przylegania boków do nóżek koników bok 12 z wytłoczeniami 13 jest zaopatrzony w wygięcie 19 (fig. 6). Tym wygięciom odpowiadają wycięcia 20 w zagiętym brzegu 8 kliszy. Mostki 21 między wycięciami 20 brzegu 8 stanowią oparcie dla brzegu prowadniczego i zapo-

biegają rozprężeniu się boków 10, 12 listwy korytkowej 9.

Opisany przykład przedmiotu wynalazku posiada tę zaletę, że listwa sprężynująca do zakładania kilku względnie wszystkich koników na jednym brzegu prowadniczym jest wykonana w całości łatwo przez tłoczenie i zaginanie. Koniki mogą być przy tym wykonane z dowolnego materiału i w prosty sposób.

W przykładach wykonania według fig. 7 — 12 na listwie 9 umieszczone są sprężyny 22, chwytające nóżki koników nie poprzecznie do głównej płaszczyzny konika, lecz w tej płaszczyźnie, wskutek czego konieczne jest nieco odmienne, niżej opisane wykonanie nóżek koników. Sprężyny 22 mogą być wygięte z drutu sprężynowego albo też, jak uwidoczniło na prawym końcu fig. 7, wycięte ze sprężynowej blachy taśmowej. Ramiona 23 każdej sprężyny dążą do rozsunienia się na zewnątrz. Sprężyny 22 są swymi podstawami 24 osadzone w listwie 9 (fig. 9), otaczającej te końce 24 i łączące się z nimi ramionami 23. Między każdymi dwoma sprężynami listwa posiada rozszerzenia 25 (fig. 9), których wewnętrzna szerokość odpowiada grubości konika, a długość szerokości jego nóżki.

Do niezawodnego osadzenia koników w brzegu prowadniczym są w tym przykładzie wykonania nóżki 5 węższe od szczelin 4 z wyjątkiem górnych części 26 i zaopatrzone w występy 27 np. trójkątne. Przy wsuwaniu konika do szczeliny naciskają te występy 27 na odpowiednio wygięte główki 28 sąsiednich ramion 23 sprężyn. Główki 28 zachodzą po założeniu konika za występy 27. Główki 28 sprężyn 22 i występy 27 koników są przy tym wykonane tak, iż główki 28 wywierają na koniki nacisk, skierowany ku środkowi, a mianowicie do skośnych powierzchni 29.

Listwa 9 wraz z sprężynami 22 zostaje wsuwana, najlepiej dopiero po wykonaniu

kliszy adresowej, od jednego końca do wolnej przestrzeni brzegu przewodniczego i następnie umocowana przez wgłębienia 30, jak już wspomniano, albo też za pomocą odpowiedniej wkładki, a mianowicie w takim położeniu, że sprężyny 22 zajmują np. uwidocznione na fig. 7 położenie względem szczelin 4.

W przykładzie wykonania według fig. 10 sprężyny 22 do koników są wykonane z jednego, całą długość kliszy obejmującego wygiętego drutu sprężynowego 31 albo też z odpowiednio wyciętego kawałka sprężynowej taśmy blaszanej 32, zajmującego także całą długość kliszy. W tym przykładzie wykonania dolne łączniki ramion sprężyn znajdują się pod szczelinami 4. W tym przypadku sprężyny mogą być również wzmocnione listwą 9.

W przykładzie wykonania według fig. 11 i 12 listwa 9 jest w miejscach osadzenia sprężyn 22 zaopatrzona w pochwy 33, zachodzące na dolne końce tych sprężyn 22.

Na fig. 13 i 14 jest uwidocznione umocowanie sprężyn 22 z drutu lub wyciętych z blachy w wolnej przestrzeni brzegu przewodniczego bez stosowania listwy. Po wsunięciu (ewentualnie za pomocą na rysunku nie uwidocznionych rozpórek) w ustalone położenia sprężyn wycina się występy 34 w brzegu 8 i zagina do wewnątrz tak, iż chwytają one podstawy 24 sprężyn 22. Dalej mogą być wycięte także występy 35 na wolnych końcach listwy 8 i zagięte do wewnątrz, za pomocą których zostają umocowane dolne końce nóżek 5 koników. Przy takim wykonaniu sprężyny 22 mogą być założone także przed zawalcowaniem brzegu przewodniczego, po czym dopiero zagina się brzeg 8 oraz występy 34 i 35 do wewnątrz.

W opisanych przykładach wykonania sprężynujące części mogą być wykonane zamiast ze stali sprężynowej także z innego materiału elastycznego pod warunkiem,

że posiada on dostateczne sprężynujące własności i odpowiednią wytrzymałość.

Koniki mogą być pojedyncze lub zbiorowe. Z prawej strony na fig. 7 jest dla przykłądu uwidoczniony konik podwójny 36.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Klisza drukarska do adresarek z cynku, glinu lub podobnego materiału z tak zagiętymi na dwóch bokach podłużnych brzegami, że wewnątrz pomiędzy środkową częścią kliszy i zagiętym brzegiem znajduje się pewien odstęp względnie przestrzeń, przy czym przynajmniej jeden brzeg jest na krawędzi zagięcia zaopatrzony w szereg jedną obok drugiej rozmieszczonych szczelin do zakładania koników, utrzymywanych w swych położeniach za pomocą sprężyn, znamienna tym, że sprężyny, utrzymujące koniki (6) w ich położeniach, są założone w wolnej przestrzeni w brzegu przewodniczym (2).

2. Klisza według zastrz. 1, znamienna tym, że sprężyny (22) są połączone w jedną całość i dają się razem wsunąć do wolnej przestrzeni w brzegu przewodniczym (2, fig. 3 — 12).

3. Klisza według zastrz. 1, znamienna tym, że sprężyny są wykonane z jednego całkowitego, wygiętego lub wyciętego pasma (31, 32) z główkami (28), posiadającego w przybliżeniu długość kliszy (1), przy czym główki (28) obejmują z boków nóżki (14) koników (6, fig. 10).

4. Klisza według zastrz. 1, znamienna tym, że posiada listwę (9), do której są przymocowane sprężyny (23, 31, 32), odpowiadające różnym szczelinom do zakładania koników (fig. 7 — 12).

5. Klisza według zastrz. 1 i 4, znamienna tym, że listwa (9) ma kształt korytkowy i taką wysokość, iż dolne końce nóżek (14) koników (6) wnikają w odpowie-

dnio wycięte otwory (25) jej boków (fig. 9).

6. Klisza według zastrz. 1 — 5, znamienna tym, że listwa (9) jest sprężynująca i zaciska swymi bokami (10, 12) nóżki (5) koników (6) poprzecznie do głównej płaszczyzny konika (fig. 3 — 6).

7. Klisza według zastrz. 6, znamienna tym, że listwa sprężynująca (9) jest zaopatrzona w wytłoczenia (13), zachodzące w odpowiednie wygięcia lub wytłoczenia nóżek (5) koników (fig. 3 — 6).

8. Klisza według zastrz. 6 i 7, znamienna tym, że jej brzeg prowadniczy (2), w którym znajduje się listwa sprężynująca (9), jest zaopatrzony co najmniej z jednej strony listwy w wycięcia (20) w obrębie odcinków, rozsuwających się przy zakładaniu lub wyjmowaniu konika (6, fig. 3 — 6).

9. Klisza według zastrz. 6 — 8, znamienna tym, że listwa (9) jest zaopatrzona we wgłębienia (30), służące do zabezpieczenia jej położenia wewnątrz przestrzeni wolnej brzegu prowadniczego (2).

10. Klisza według zastrz. 6, znamienna

tym, że boki (10, 12) listwy (9) są połączone mostkami (18) tylko między szczelinami do zakładania koników (6, fig. 3 — 6).

11. Klisza według zastrz. 1, 4 lub 5, znamienna tym, że listwa (9) jest zaopatrzona w pochwy (33), w których znajdują się dolne końce względnie podstawy (24) sprężyn (22, fig. 11, 12).

12. Klisza według zastrz. 1 — 6, znamienna tym, że do umocowania sprężyn (22) względnie listwy sprężynującej w brzegu prowadniczym (2) kliszy (1) są wygięte z niego występy (34), przytrzymujące sprężyny (22) względnie listwę sprężynową (fig. 13, 14).

13. Klisza według zastrz. 12, znamienna tym, że w zawiniętym brzegu (2) są zagięte dodatkowe występy (35), służące do bocznego prowadzenia dolnych końców (14) nóżek założonych koników (6, fig. 13, 14).

A d r e m a
M a s c h i n e n b a u g e s. m. b. H.
Zastępca: inż. F. Winnicki
rzecznik patentowy

